

บทที่ 4

กลวิธีการแปลประโยคเน้นส่วนจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในหนังสือต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ไม่เป็นวิชาการทั้ง 5 แนว ได้แก่ แนววิทยาศาสตร์ แนวโรแมนติก แนวผจญภัย แนวดราม่า และแนวสืบสวนสอบสวน พบชนิดประโยคเน้นส่วนในภาษาต้นฉบับ 5 ชนิด ได้แก่ ประโยคยกส่วน ประโยคกรรมวาจก ประโยคปรากฏ ประโยคเคลฟต์ it และประโยคเคลฟต์ wh เป็นจำนวน 4,992 ประโยค คิดเป็นอัตราส่วนประมาณร้อยละ 12 จากจำนวนประโยคทั้งหมด 41,606 ประโยค โดยที่ประโยคเน้นส่วนแต่ละชนิดมีอัตราการปรากฏใช้ในจำนวนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในจำนวนประโยคเน้นส่วน 4,992 ประโยคนี้ ผู้เขียนใช้ประโยคเน้นส่วนชนิดยกส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.96 รองลงมาคือ ประโยคกรรมวาจก ร้อยละ 22.02 ประโยคปรากฏ ร้อยละ 14.02 ประโยคเคลฟต์ it ร้อยละ 1.80 และประโยคเคลฟต์ wh ร้อยละ 0.20 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงความถี่ของการปรากฏใช้ประโยคเน้นส่วนชนิดต่างๆ ในภาษาต้นฉบับ

ชนิดประโยคเน้นส่วน ในภาษาต้นฉบับ	ความถี่	ร้อยละจากจำนวน ประโยคเน้นส่วน	ร้อยละจากจำนวน ประโยคทั้งหมด
ประโยคยกส่วน	3,093	61.96	7.43
ประโยคกรรมวาจก	1,099	22.02	2.64
ประโยคปรากฏ	700	14.02	1.68
ประโยคเคลฟต์ it	90	1.80	0.22
ประโยคเคลฟต์ wh	10	0.20	0.02
รวม	4,992	100	11.99

จากตาราง 2 ในตัวบทที่เป็นนวนิยายภาษาต้นฉบับคือภาษาอังกฤษนั้น จะเห็นได้ว่าจากจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด 5 ชนิดที่ปรากฏพบโดยเฉลี่ยในต้นฉบับ โดยประโยคยกส่วน

ปรากฏมากที่สุด พบในอัตราส่วนร้อยละ 61.96 ของจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด และร้อยละ 7.43 ของจำนวนประโยคทั้งหมด รองลงมาคือ ประโยคกรรมวาจก พบในอัตราส่วนร้อยละ 22.02 ของจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด และร้อยละ 2.64 ของจำนวนประโยคทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีอีก 3 ชนิดพบในความถี่ที่น้อยกว่า ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันตามลำดับ ดังนี้ ประโยคปรากฏพบในอัตราส่วนร้อยละ 14.02 ของจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด และร้อยละ 1.68 ของจำนวนประโยคทั้งหมด ประโยคเคลฟต์ it พบในอัตราส่วน ร้อยละ 1.80 ของจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด และร้อยละ 0.22 ของจำนวนประโยคทั้งหมด และประโยคเคลฟต์ wh พบในอัตราส่วน ร้อยละ 0.20 ของจำนวนประโยคเน้นส่วนทั้งหมด และร้อยละ 0.02 ของจำนวนประโยคทั้งหมด

ในการแปลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนในตัวบทนวนิยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น โดยทั่วไปพบว่าผู้แปลมีการใช้กลวิธีการแปลหลัก 3 กลวิธี ดังนี้

การแปลแบบตรงตัว (faithful translation)

การแปลโดยรักษาความหมายของบริบทไว้ด้วยเงื่อนไขของโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปล หรือการใช้โครงสร้างประโยคเน้นส่วนชนิดเดียวกันกับภาษาต้นฉบับ เช่น

The Handbook, he thought quickly.

หนังสือคู่มือ เขารีบนึกทันที

Grasp your broom firmly by that tail, he thought.

ถ้าไม้กวาดตรงส่วนหางให้แน่น เขานึก

There was always someone braver than the others.

มีบางคนที่กำลังหาญชาญชัยกว่าคนอื่น

การแปลแบบเสรี (free translation)

เป็นการแปลที่ไม่ยึดติดกับโครงสร้างประโยคเน้นส่วนที่ปรากฏในภาษาต้นฉบับ พบทั้งที่เป็นการใช้โครงสร้างประโยคปกติลำดับ SVO ทั่วไป และการใช้โครงสร้างที่เป็นวลี ซึ่งไม่คงส่วนที่เน้นในภาษาฉบับแปล เช่น

Terrified as I was

แต่ถึงฉันจะกลัวเพียงไร

(รูปแปลตรงตัว: จะกลัวเพียงไรนะฉัน)

There was another flurry of hospital personnel.

พวกพนักงานในโรงพยาบาลก็วิ่งวุ่นกันอีกรอบ

(รูปแปลตรงตัว: มีความวุ่นวายกันอีกรอบของพวกพนักงานในโรงพยาบาล)

So I was trapped in the ER.

ดังนั้นฉันจึงติดอยู่ที่แผนกฉุกเฉิน

(รูปแปลตรงตัว: ดังนั้นฉันจึงถูกกักอยู่ที่แผนกฉุกเฉิน)

การแปลแบบสื่อความ (communicative translation)

เป็นการแปลที่พยายามจะถ่ายทอดความหมายในบริบทของภาษาต้นฉบับด้วย โดยการให้โครงสร้างเป็นประโยคเน้นส่วนด้วยกัน แต่เป็นคนละชนิด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วส่วนที่เน้นในภาษาต้นฉบับมักเป็นส่วนที่เน้นในภาษาฉบับแปล ในขณะที่เดียวกันภาษาในฉบับแปลก็ต้องเป็นที่ยอมรับและเข้าใจได้ดีเช่นกัน เช่น

ประโยคปรากฏ: There was my new truck.

แปลโดยใช้โครงสร้างประโยคเคลฟต์ wh: สิ่งที่จอดอยู่ริมถนนหน้าบ้านซึ่งไม่เคยเปลี่ยนแปลงคือรถใหม่ของฉัน

(รูปแปลตรงตัว: มีรถใหม่ของฉัน)

ประโยคกรรมวาจก: A large black "3" was painted on a white square on the east corner.

แปลโดยใช้โครงสร้างประโยคยกส่วน: เลข "3" สีดำใหญ่แป้นเริ่มเขียนอยู่บนพื้นสีเหลี่ยมสีขาวตรงมุมตะวันออกเฉียง

(รูปแปลตรงตัว: เลข "3" สีดำใหญ่แป้นเริ่มถูกเขียนอยู่บนพื้นสีเหลี่ยมสีขาวตรงมุมตะวันออกเฉียง)

ประโยคโครงสร้างเคลฟต์ it:...it wasn't the stimulating learning environment I was anticipating...

แปลโดยใช้โครงสร้างประโยคโครงสร้างเคลฟต์ wh... สิ่งที่คุณคาดหวังจะเจอไม่ใช่สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นความอยากศึกษาเล่าเรียน

(รูปแปลตรงตัว: มันไม่ใช่สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นความอยากศึกษาเล่าเรียนที่คุณคาดหวังจะเจอ...)

รายละเอียดอัตราส่วนของกลวิธีการแปลของประโยคเน้นส่วนแต่ละชนิด แสดงในตารางต่อไป

ตาราง 3 แสดงอัตราส่วนของกลวิธีการแปลประโยคเน้นส่วนแต่ละชนิด

ชนิดของโครงสร้าง ประโยคเน้นส่วน	กลวิธีการแปล						ไม่ปรากฏ ประโยคคู่แปล		ความถี่ รวม
	แบบตรงตัว		แบบเสรี		แบบสื่อความ		ความถี่	ร้อยละ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ			
ประโยคยกส่วน	3,042	79.97	36	3.72	14	8	1	2.27	3,093
ประโยคกรรมวาจก	182	4.78	746	76.99	146	83.43	25	56.82	1,099
ประโยคปรากฏ	524	13.77	151	15.58	9	5.14	16	36.36	700
ประโยคเคลฟต์ it	50	1.31	32	3.30	6	3.43	2	4.55	90
ประโยคเคลฟต์ wh	6	0.16	4	0.41	-	-	-	-	10
รวม	3,804	100	969	100	175	100	44	100	4,992
ร้อยละ		76.20		19.41		3.51		0.88	100

จากตารางอัตราส่วนของกลวิธีการแปลประโยคเน้นส่วนแต่ละชนิดพบกลวิธีการแปลที่ปรากฏใช้ 4 กลวิธี คือ 1) การแปลตรงตัว (faithful translation) ซึ่งกลวิธีการแปลนี้พบในการแปลประยกส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.97 รองลงมาคือ ประโยคปรากฏ คิดเป็นร้อยละ 13.77 และ ประโยคกรรมวาจก คิดเป็นร้อยละ 4.78 2) การแปลแบบเสรี (free translation) พบในการแปลประโยคกรรมวาจกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.99 รองลงมาคือ ประโยคปรากฏ คิดเป็นร้อยละ 15.58 และประโยคยกส่วน คิดเป็นร้อยละ 3.72 3) การแปลแบบสื่อความ (communicative translation) พบในการแปลประโยคกรรมวาจกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.43 รองลงมาคือ ประโยคยกส่วน คิดเป็นร้อยละ 8 และประโยคปรากฏ คิดเป็นร้อยละ 5.14

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับกลวิธีการแปลประโยคเน้นส่วนแต่ละชนิดในภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจะได้กล่าวในบทต่อไป ตามลำดับของอัตราส่วนการปรากฏในภาษาดั้งเดิม

